

Jongeren-centra

Ruimten waar jongeren samenkomen Een aantal jongerencentra ont stond in samenhang met de door de overheid georganiseerde [Jeugdzorg](#). Daarnaast onttrok een aantal groepen jongeren zich aan de reguliere zorg, zij kwamen bijeen in al dan niet met steun van de gemeente - zelf ge bouwde keten of gekraakte panden.

Jongerencentrum 't Kabelgat in Zaandam, vlak na de opening in 1969

Eind jaren '60 ontstonden in de Zaanstreek, zoals overal in Nederland, aparte locaties voor jongeren. In Zaandam werd in 1968 aan de Joachim Klemsorgstraat het Open Jongeren centrum 'Drieluik' in gebruik genomen, in februari 1969 volgde de opening van Het Kabelgat aan de Wilhelminastraat te Zaandam. In 1971 werd aan het Rustenburg een Provadja-gebouw geopend, dat echter al snel weer werd gesloten.

Drieluik verhuisde in 1973 naar de Botenmakersstraat, waar het jongeren centrum zich ontwikkelde tot de alternatieve uitgaansgelegenheid in de Zaanstreek. Ofschoon voor veel ouderen controversieel, kreeg het jongeren centrum steun van de lokale overheid en kon een aantal beroepskrachten worden aangesteld. Vooral na een forse verbouwing in 1983 kon, ondanks verlagingen van de structurele subsidies, een groot aantal activiteiten worden ontplooid, zoals zeefdrukken, cursussen (fotografie, ruimtelijk vormgeven, motorvoertuigentechniek, geluidstechniek, zelfverdediging), muziek- en theater workshops, jazz-ballet, eetcafé, filmvoorstellingen, muziek- en theateruitvoeringen. Drieluik speelt een stuwende rol in de Zaanse popmuziek, er waren verschillende groepenpresentaties en vanaf 1985 organiseert Drieluik jaarlijks een popmarathon. Vanaf januari 1989 zendt Radio Drieluik wekelijks via de Stichting Omroep Zaanstreek een radioprogramma uit.

't Kabelgat werd geopend door de Doopsgezinde Gemeente in combinatie met een thuishonk voor de padvindergroep Elfregi Door de grote toeloop van jongeren werd de combinatie met de padvinders al gauw onhoudbaar. Begonnen in twee huiskamers groeide 't Kabelgat uit tot een over drie panden verspreide accommodatie die ruimte kon bieden aan 500 bezoekers. Het centrum werd met name bezocht door een groep alternatieve jongeren, die zich onderscheidde door bijvoorbeeld hasjgebruik. Dit leidde tot agressie onder andere groepen jongeren, bovendien was de gemeente Zaandam weinig gelukkig met het weinig representatief geachte centrum tegenover het gemeentehuis. Met als argument de brandgevaarlijke situatie, werd 't Kabelgat in december 1971 verplaatst naar een

noodgebouw aan de E. Heimansstraat, dat in 1974 afbrandde. De vaste bezoekersgroep was toen al tot een kleine, vaste kern gereduceerd, die zich nog een periode vruchteloos heeft ingespannen voor een nieuwe accommodatie (onder andere door het kraken van het GEB-gebouw aan de Wilhelminastraat in 1976). In 1983 werd de periode Kabelgat definitief afgesloten met een druk bezochte reünie.

In de jaren 70 kwamen ook jongerencentra buiten Zaandam tot stand. In 1974 kreeg te Assendelft de Algemene Jongeren Vereniging (AJV) de bechikking over de verbouw de boerderij de Johannahoeve, waar sedertdien muziekworkshops, filmvoorstellingen muziekkuitvoeringen en jam-sessies worden georganiseerd. De AJV heeft een beroepskracht. Vergelijkbaar met de AJV is het Algemeen Jongeren Centrum (AJC) te Wormer dat sedert 1976 is gevestigd in het verenigingsgebouw te Wormer.

Een opmerkelijke ontwikkeling vanaf het midden van de jaren '70 was dat steeds vaker groepen jongeren zich gingen organiseren, buiten de reguliere Jeugdzorg om. Zo ontstond verspreid door de streek een flink aantal kleine jongerencentra - dikwijls in gekraakte of in zelfgemaakte (vaak brandgevaarlijke) gebouwtjes - die na verloop van tijd vaak weer verdwenen. Genoemd kunnen worden te Zaandam Bacchus, De Hoek, Headlines, Jeugdsoos De Bovenkruier, De Zuidpool, 't Kitje, Het Veem en Jah Corner, te Koog Be-fine, te Zaandijk 't Hok en Jongerengroepering Rooswijk.

Meer duurzaam opgezet zijn De Dageraad te Wormerveer, 't Hoissie te Zaandijk en De Grote Weiver te Krommenie. De Dageraad is gehuisvest in een voormalig binnenschip in de Zaan, tegenover buurthuis Ons Huis en had enkele jaren een beroepskracht aan boord. 't Hoissie is gevestigd op een weiland tussen de Provincialeweg en de spoorlijn in Zaandijk-Noord. 't Hoissie organiseerde vanaf 1984 een aantal malen een groots opgezet popfestival en bevrijdingsfeesten op 5 mei en heeft een beroepskracht in dienst. De Grote Weiver werd in 1984 gevestigd in het (gekraakte) complex van de voormalige gasfabriek te Krommenie. In het complex werden drie wooneenheden, een kringloopwinkel, een werkplaats en een drukkerij gevestigd. Er worden filmavonden muziekkuitvoeringen, theatervoorstellingen, politieke café's en buurtmaaltijden georganiseerd.

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=jongerencentra>

Last update: **2020/09/07 12:03**